

השתלמות להיכרות עם שיטה להקניית קריאה

"הכוח לקרוא"

דגנית שניר

מפגש השתלמות שני שנערך ב- 12/1/20

שלבים לתחילת עבודה:

ישנם תלמידים שמזהים אותיות אך אינם מצליחים לקרוא נכון כיוון שאינם מכירים את התנועות ולכן קוראים משובש. במצב כזה עובדים לפי התפריט, מזהים בעיות ועובדים עליהם בהתאם.

התפריט:

מודעות פונולוגית- רק באפיק השמיעתי:

- א. שלבים 1-5: (צלילים עם / בלי כח) - פירוק מילים לצלילים
ב. שלב 6: חזותי ושמיעתי (בוררים – עוצרים – בודקים)
ניווט המורה – לוח צלילים, כדי לוודא דיוק, קריאת צלילים בקמץ, פתח, שווא.
ג. שלב 7: קריאת מילים מחוברות א', ב' המכילות מילים בקמץ / פתח / שווא . וכמובן קריאת גם של משפטים.
ד. שלב 8: כתיבת מילים קמץ / שווא) בשלב זה עדיין לא מתקנים שגיאות כתיב)

העבודה על כתיבה מתבצעת על פי תפריט כתיבה:

תזכורת לשלבי כתיבה:

- מפרקים באצבעות
- צירופי כתיבה
- מוסיפים חבר/ חברה בסוף מילה.

מתי מסיימים ללמד קמץ/ פתח?

עד שהלמידה מבוססת. כיצד נבדוק?

- א. באמצעות סט אבחונים שמופיעים בסוף כל חוברת של "הכוח לקרוא"
ב. ספרים של שלמה אבס
ג. אגדת גש- כיצד עושים פשרה? כיצד מקשיבים?
ד. קריאה להבנה – אוסף משלים
ה. סיפורים לפי תנועות – נועה עקלין.

הקריאה והכתיבה תומכות אחת בשנייה. בשלב זה יש חשיבות מירבית ומיטבית לקריאה של טקסטים המכילים קמץ/ פתח/ שווא. חשוב להקפיד על **דיוק** במהלך הקריאה!

לקראת המעבר לקריאה של טכסט כתוב מה עושים?

שלבי העבודה:

- א. המורה תזהה את המילים הקשות בטכסט אליהם ייחשף הלומד
- ב. המורה תתעכב על מילים אלו בשתי אופנים: הסבר המילה, ואופן השימוש במילה זו בתוך משפט.
- ג. המורה תכתוב על הלוח / כרטיסיות את המילים הללו והלומדים יידרשו לפענח אותם.
- ד. הלומד יקרא את הטכסט ברמת פענוח.
- ה. בתום קריאת הלומד המורה קוראת את הטכסט.
- בשלב זה עדיין לא מומלץ לתת ללומדים לקרוא קריאה דמומה.
- ו. המורה קוראת שורה ראשונה ולאחריה כל הלומדים קוראים במקלה. וכך על כל שורות הטכסט.
- ז. המורה קוראת את כל הסיפור ולאחר מכן כל הלומדים קוראים במקלה.

מתי מזהים שאפשר לעבור לכח הבא?

כשמורה מזהה שהתלמיד מדייק בקריאה ובכתיבה!

סגירת שלב הקניית קמצים – מאמצים את התהליך האנלוגי

אָ / אַ / אֵ

כח אָ הופך ל-

אָ בִּגְדֵי הַ יְּ... .

סגירת קמצים תתבצע באמצעות תהליך אנלוגי = הופך ל... (בקצב)

תפריט חשיפה לכח חזק – חיריק

אָ אֵי

אָ בּ גּ דּ הּ וּ זּ חּ

1. **לכח הזה קוראים:** אָ אֵי
2. **אנלוגיה** = אֵי הופך ל- גִּי / ל- דִּי וכו'.... לתרגל בקצב
3. (חוברת ג' עמוד 7) **ברורים עוצרים בודקים**

אָ אֵי
אָ אֵי
אָ אֵי

תירגול / ניווט מורה תלמיד:

מורה: איזה כח את רואה?

תלמיד: אֵי

מורה: תעשה הופך ל-

תלמיד: אֵי הופך ל- פִּי הופך ל- אָ הופך ל- בִּי

רעיון הניווט נועד לרסן אימפולסיביות / ניחוש ולטפח קריאה מדויקת.

4. **שפתיים לוחשות:** (עוזר להימנע מניחוש)
במידה ואנו חשופים לתלמיד שמרבה לנחש, נעניק לו את מתנת "השפתיים הלוחשות".

טרום ניסיון קריאה: פִּיל

התלמיד ישתמש בתהליך האנלוגי: הופך ל-....

בשפתיים לוחשות – בקול מדבר בשקט

אֵי הופך לפִּי פִּיל

אֵי

רִינָה (אֵי הופך ל- רִי רִינָה)

5. **כללי כתיבה:** ראה עמוד 65 במדריך.
כללים 4 – 6 כולל:

- כח אֵי מיד חבר (לכתוב י)
- כל הפעולות נכתבות ב- ת'
- כל הכללים של קמץ פתח
- כל מה שעשיתם פעם ה' אח"כ ת'
- התקלחתי / התלבשתי / התבלבלתי

הכתבה: חשוב לזמן הרבה מצבים להכתבת מילים

- מכתבים משפטים בקמץ / פתח / שווא
"למה שמרת על הכלבלב?"

להדגיש את ה'	כל מה שאתה עשית לא צריך עזרת חבר	כח אָה בסוף מילה מיד חבר
--------------	--	--------------------------------

לשיר : שמרת / הלכת / צחקת / חשבת

- מכתבים משפטים לפי כללי החיריק

קמתי	גירים	והתפרקו
 כח אֵי מיד חבר כל מה שאני עשיתי תמיד תי	 כח אֵי מיד חבר	 כל מה שעשיתי פעם ה ---- ת ה ---- ת

תפריט חשיפה לכח חדש – חולם :

- המלצה פודקאס של יהודית כץ " לחיות טוב"
 א. לכח הזה קוראים רו / ר
 כמו ראש
 ב. אנלוגיה: רו ר

 או ב גו ד הו
 (ר הופך לב.....)

- ג. בירורים עוצרים בודקים, "הכוח לקרוא" חוברת ד' עמוד 7

צו צי ח ט
 ג ב ל מ

תרגול : מורה תלמיד :

מורה : איזה כוח אתה רואה?
 לומד : כוח רו
 מורה : נתרגל ... הופך ל----
 לומד : רו הופך לפו

- ד. מניעת ניחושים – שפתיים לוחשות.
 המילה עיתון
 עי ---- ת הופך ל תו ---- עיתון

ה. כלל – מיליות – למילים קטנות ולמיליות יש נטייה להתחבר למילה שאחריי.
גלילי את מה שאת ----גלי, לי את --- מה שאת

תפריט חשיפה לכח חדש – צירה סגול:

- א. לכח הזה קוראים מְ מְ
- ב. אנלוגיה: מְ הופך ל- גְ וכו'
- ג. בירורים עוצרים בודקים
- ד. חבר בסוף מילה
- ה. פֶּשׁ נדבקת למילה לְ / מְ
- ו. שומעים אָח בסוף מילה כותבים ח' כמו: תפוח / ירח / אבטיח – פתח גנוב.

תפריט חשיפה לכח חדש – קובוץ:

- א. לכח הזה קוראים קוּ קוּ
- בכתיבה תמיד מוסיפים ו'
- ב. אנלוגיה: קוּ הופך ל- אוּ שוּ וכו'
- ג. בירורים עוצרים בודקים
- ד. קריאת מילה – שפתיים לוחשות
- ה. כח קוּ מיד חבר ו'

- טיפ לתיקון שגיאות כתיב :

מכנסיו	מכנסיו
שלז	שלך

איך משפרים קצב קריאה? מהלך מומלץ

- חשוב – לא משפרים קצב קריאה עד שהגענו לכך שהלומד קורא בקריאה מדויקת !
1. להכין את הלומד למילים קשות שיש בטכסט
 2. קריאת הד. המורה קורא הלומד מהדהד = מחקה אחרי המורה. רק שתי שורות בכל פעם.
 3. כל הלומדים קוראים בקול ובמקהלה את כל הסיפור.

הבנת הנקרא

הבנת הנקרא מושתת על:

1. קריאה מדויקת
2. שימוש במילה
3. עולמות תוכן - ידע קודם
4. זיכרון עבודה
5. קורא פעיל – שקורא ובו זמנית מאחסן את הידע בזיכרון, מעבדו ויכול להסיק מסקנות.

שחזור טכסט :

מתוך :

בסימן קריאה

בסימן כתיבה : חוברת מס' 4 עמוד 6

המטרות :

טיפול קורא מיומן

שיפור שטף הקריאה

העשרה שפתית לשונית

שליפת מידע מהזיכרון בהתייחס לרצף ההתרחשות של העלילה

ובשימוש פעיל במילים ובפעלים המופיעים בסיפור.